

MAŁOPOLSKIE OBSERWATORIUM GOSPODARKI

Departament
Polityki Regionalnej
Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego

Barometr społeczno - gospodarczy Małopolski Badanie koniunktury na rynku turystycznym w Małopolsce II kwartał 2012 roku

Streszczenie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Małopolska

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Raport powstał w ramach projektu Małopolskie Obserwatorium Gospodarki.

Publikację przygotował:

PBS Spółka z o.o.

**Małopolskie Obserwatorium Gospodarki
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Polityki Regionalnej**

ul. Basztowa 22, 31 – 156 Kraków
Adres do korespondencji:
30 – 552 Kraków, ul. Wielicka 72
(012) 63 03 368, (012) 63 03 374
e – mail: gospodarka@umwm.pl
www.gospodarka.obserwatoria.malopolska.pl

Copyright © Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków 2012.

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane z podaniem źródła.

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.**

Streszczenie

Koniunktura gospodarcza w małopolskiej turystyce

Małopolskie Obserwatorium Gospodarki od II kwartału 2011 realizuje badanie koniunktury¹ gospodarczej na rynku turystycznym w Małopolsce w sektorach: hotelarskim, gastronomicznym oraz wśród podmiotów prowadzących działalność związaną z usługami turystycznymi².

Badanie jest realizowane kwartalnie na próbie 200 małopolskich przedsiębiorstw. Uzyskane wyniki z województwa małopolskiego prezentowane są na tle tendencji ogólnokrajowych, które to dane opracowuje Główny Urząd Statystyczny.

Przy interpretacji uzyskanych sald koniunktury³ stosuje się następującą wykładnię:

- do 10%: zjawisko bez zmian;
- 11-25%: minimalna, niewielka, umiarkowana zmiana (wzrost / spadek);
- 26-50%: wyraźna zmiana (wzrost / spadek);
- 51-75%: istotna, duża, znaczna zmiana (wzrost / spadek);
- 76-90%: silna zmiana (wzrost / spadek);
- ponad 90%: bardzo silna zmiana (wzrost / spadek).

Badanie jest współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Pełen tekst raportu dostępny na stronie <http://www.gospodarka.obserwatoria.malopolska.pl/>

¹ Badanie jest realizowane *metodą testu koniunktury*, która polega na zebraniu opinii przedsiębiorców odnośnie ich sytuacji. Kwestionariusz podzielony jest na dwie części, w pierwszej zostaje poddana ocenie aktualna sytuacja gospodarcza podmiotu (pytania diagnostyczne), w drugiej respondenci prognozują kondycję ich podmiotu na najbliższy kwartał (pytania prognostyczne). Pytania dotyczą m.in. takich obszarów jak: ogólna sytuacja jednostki, popyt na usługi/produkty, poziom zatrudnienia, bariery działalności podmiotu, ceny usług/produktów, sytuacja finansowa podmiotu, nakłady inwestycyjne, moce produkcyjne oraz zagwarantowany okres działalności.

² Według PKD 2007: Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi: Dział 055 (w raporcie określane jako "hotelarstwo / ośrodki wypoczynkowe"), Dział 056 (w raporcie określane jako "gastronomia") oraz Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca: Dział 079 – Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane (w raporcie określane jako "działalność organizatorów turystyki").

³ **Prosty wskaźnik koniunktury** (lustro koniunktury / saldo koniunktury) dla danego pytania jest zazwyczaj wyliczany jako różnica między procentowym udziałem odpowiedzi pozytywnych oraz procentowym udziałem odpowiedzi negatywnych.

II kwartał 2012 w małopolskiej turystyce

- Większość badanych firm oceniała swoją ogólną sytuację gospodarczą w II kwartale 2012 jako dobrą bądź zadowalającą (po 41% wskazań), 18% badanych oceniło ją jako złą, co wskazuje na umiarkowany wzrost koniunktury (+23%). Badane w Małopolsce przedsiębiorstwa z obszaru usług związanych z zakwaterowaniem i gastronomią odnotowały niewielkie zmiany w koniunkturze o pozytywnym charakterze (+16,9%). Firmy działające jako organizatorzy turystyczni zanotowały natomiast wyraźny wzrost koniunktury (wskaźnik koniunktury w Małopolsce +34,3%).
- W małopolskich przedsiębiorstwach ogółem bieżący popyt minimalnie spadł (wskaźnik koniunktury -14,5%), przy czym w przypadku firm świadczących usługi związane z zakwaterowaniem oraz gastronomią bieżący popyt minimalnie się zmniejszył (-22,3%), zaś w przypadku organizatorów turystyki nie odnotowano zmian w koniunkturze pod kątem bieżącego popytu (0%). Tymczasem dane dla reszty kraju sugerowały brak zmian koniunktury w sekcji I (10,7%) oraz minimalny wzrost w sekcji N, 79 (+19,8%).
- W przypadku sprzedaży zaobserwowano tendencję zniżkową (-14,5%). Porównując dane dla badanych przedsiębiorstw z Małopolski z danymi dla firm w Polsce zaobserwować można, że w zakresie zakwaterowania oraz usług gastronomicznych badane przedsiębiorstwa z Małopolski odnotowały minimalny spadek koniunktury (-20,8%), natomiast firmy sekcji I w kraju zaobserwowały niewielki wzrost (+12,9%). Organizatorzy turystyki z województwa małopolskiego nie zanotowali zmian koniunktury pod kątem sprzedaży (-2,9%), natomiast przedsiębiorstwa w Polsce z sekcji N, 79 odnotowały umiarkowany wzrost (+21,8%).
- Małopolskie firmy świadczące usługi gastronomiczne oraz zakwaterowania nie odnotowały zmian cen w ostatnim kwartale (-1,5%). W przypadku organizatorów turystyki ceny umiarkowanie wzrosły (+17,1%). W firmach działających na terenie całej Polski nie zanotowano zmian cen zarówno w sekcji I, jak i w sekcji N, 79.
- Opóźnienia płatności w badanych firmach z Małopolski uległy minimalnemu wydłużeniu (wskaźnik koniunktury na poziomie -21,1%). Przedsiębiorcy związani z zakwaterowaniem i gastronomią zanotowali umiarkowany spadek koniunktury (-20,9%), podobnie jak małopolscy organizatorzy turystyki (-22,2%). Przedsiębiorstwa z Sekcji I oraz Sekcji N, PKD zgodnie z danymi GUS nie zarejestrowały zmian koniunktury w zakresie opóźnienia płatności (odpowiednio -7,1% oraz -2,8%).
- Małopolskie firmy wykorzystywały w II kwartale 2012 średnio 67% swoich maksymalnych mocy produkcyjnych (tj. pracowników, wyposażenia, środków transportu, powierzchni).
- Zatrudnienie w małopolskich firmach generalnie pozostało na tym samym poziomie.

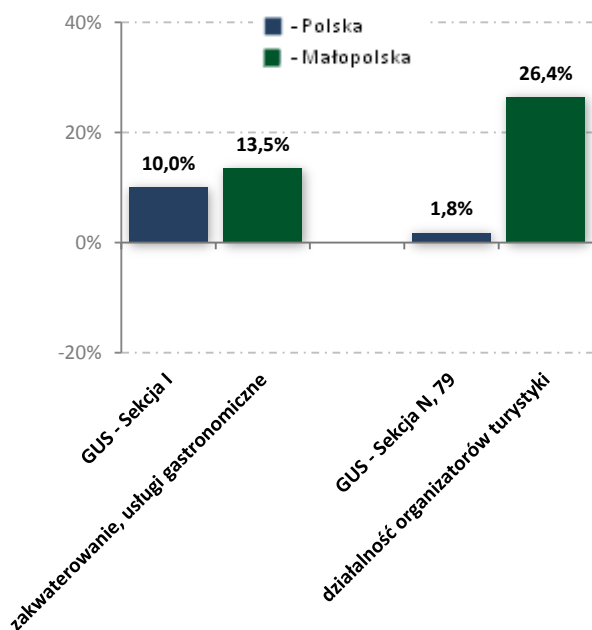
- Zdecydowana większość badanych podmiotów zadeklarowała, że reakcja „Turystów EURO” na Kraków/Małopolskie była pozytywna, mimo to zdecydowana większość przedsiębiorstw nie odnotowała większego ponad oczekiwany ruch turystyczny w trakcie trwania rozgrywek EURO 2012.

Prognoza sytuacji gospodarczej w małopolskiej turystyce na III kwartał 2012

- Badane przedsiębiorstwa spodziewają się minimalnej poprawy ogólnej sytuacji gospodarczej w III kwartale 2012 roku (wskaźnik koniunktury na poziomie +13%), przy czym wzrostu tego spodziewają się głównie firmy oferujące usługi związane z organizacją turystyki (+18,6%).
- Zdaniem badanych przedsiębiorstw z Małopolski w III kwartale 2012 poziom cen pozostanie bez zmian (dane dla usługodawców związanych z zakwaterowaniem oraz gastronomią +2,3%, zaś dane dla organizatorów turystyki +8,6%). Podobnie sytuacja ma się kształtować w skali kraju - ceny usługodawców związanych z turystyką powinny pozostać na zbliżonym poziomie.
- W małopolskich firmach świadczących usługi gastronomiczne lub związanych z zakwaterowaniem, jak również w firmach związanych z organizacją turystyki nie przewiduje się zmian w poziomie zatrudnienia. Dane ogólnopolskie w danym zakresie kształtują się analogicznie.
- Małopolskie firmy świadczące usługi gastronomiczne i zakwaterowania, a także małopolscy organizatorzy turystyki, przewidują w III kwartale 2012 wyraźny wzrost nakładów inwestycyjnych. Z danych GUS wynika, iż przedsiębiorstwa sekcji I przewidują minimalny wzrost nakładów inwestycyjnych w III kwartale 2012, zaś firmy z sekcji N, 79 takich zmian nie przewidują.
- Dla prawie wszystkich badanych firm w III kwartale 2012 źródłem finansowania będą środki własne (98%). Wynik ten jest zbliżony w obydwu badanych sekcjach PKD i jest nieco wyższy niż prognozy ogólnopolskie. Drugim najczęściej wykorzystywanym źródłem finansowania będzie kredyt bankowy krajowy, z którego w III kwartale 2012 skorzysta 11,5% badanych przedsiębiorstw.
- Zdecydowana większość badanych przedsiębiorstw przewiduje, że organizacja EURO 2012 w Polsce wpłynie na poprawę wizerunku Krakowa/Małopolski w świecie.

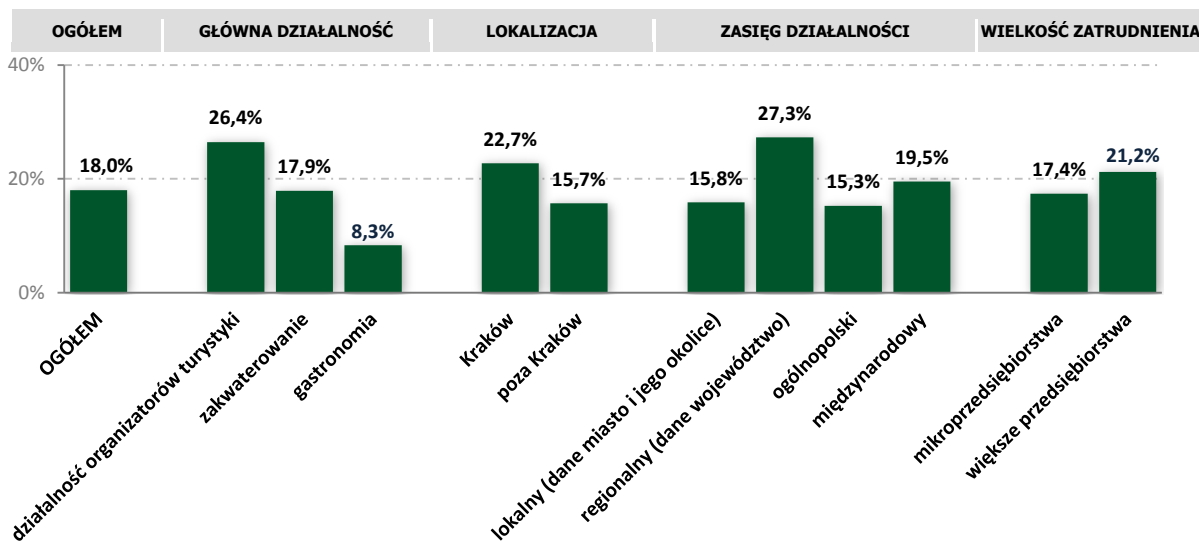
Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury – II kwartał 2012

Wykres 1. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w II kwartale 2012. Wyniki dla Małopolski na tle tendencji ogólnokrajowych

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury⁴ dla badanych przedsiębiorstw z sektora turystycznego w Małopolsce w II kwartale 2012 jest dodatni: osiągnął wartość +18% i wskazuje na niewielki wzrost koniunktury. Dla Sekcji I oraz N, 79, PKD w skali ogólnopolskiej nie zostały zaobserwowane zmiany koniunktury, natomiast w badanych firmach w Małopolsce oferujących usługi związane z zakwaterowaniem i gastronomią zauważono minimalny wzrost koniunktury. W przypadku małopolskich firm oferujących organizację turystyki zaobserwowano wyraźny wzrost (26,4%).

Wykres 2. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w małopolskich przedsiębiorstwach w II kwartale 2012

⁴ Podstawowy syntetyczny wskaźnik koniunktury to **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury**; jego składowe to dwa wskaźniki proste, zawierające informacje o bieżącej i przewidywanej ogólnej kondycji gospodarczej badanych przedsiębiorstw.

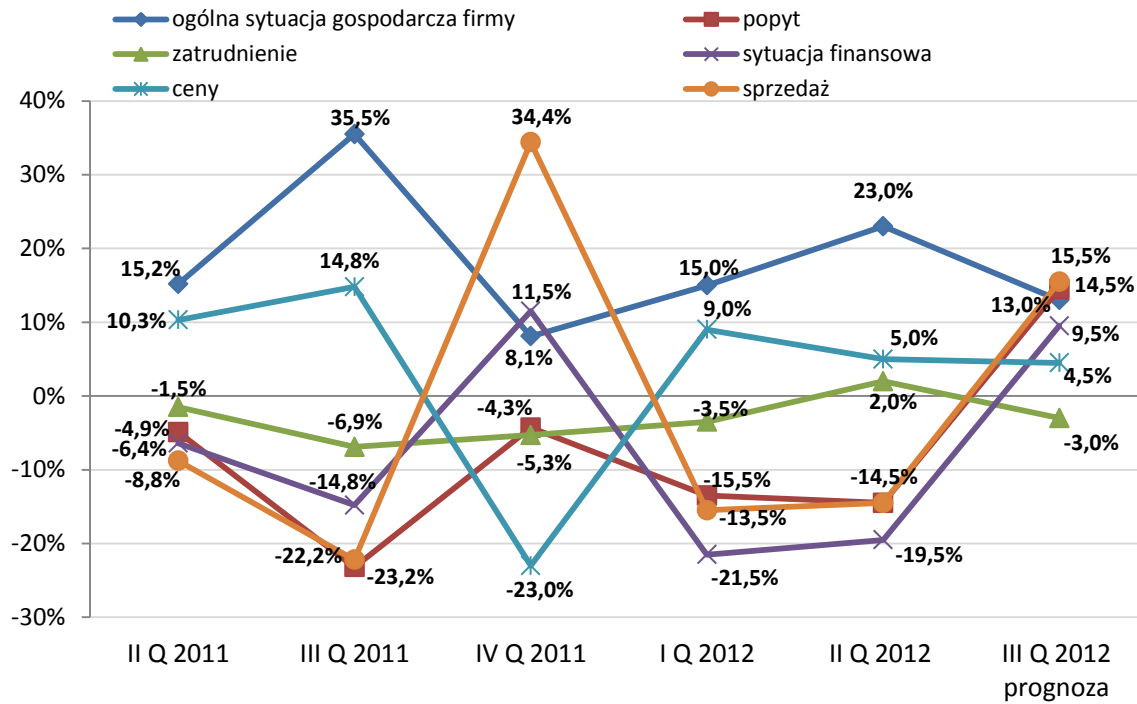

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury był we wszystkich przypadkach dodatni niezależnie od wyodrębnionych w badaniu warstw. Relatywnie największą pozytywną zmianę odnotowali przedsiębiorcy oferujący usługi organizowania turystyki oraz firmy o regionalnym zasięgu działalności.

Zestawienie wskaźników (od II kwartału 2011)

Ogólna sytuacja gospodarcza badanych firm w II kwartale 2011 poprawiała się umiarkowanie (wskaźnik koniunktury wyniósł +15,2%). W II kwartale nastąpił wzrost koniunktury. Odpowiedzi przedstawicieli badanych podmiotów gospodarczych wskazywały na wyraźną poprawę ogólnej sytuacji gospodarczej (+35,5%). W IV kwartale badani przedsiębiorcy z Małopolski nie zanotowali zmian w koniunkturze (+8,1%), podczas gdy w I i II kwartale 2012 odnotowano minimalne wzrosty ogólnej sytuacji gospodarczej (odpowiednio +15% i +23%). Zgodnie z prognozami badane przedsiębiorstwa przewidują jej umiarkowany wzrost również w kolejnym kwartale (+13%).

Porównując dane za ostatnie kwartały można dostrzec analogię w kształtowaniu się sprzedaży oraz sytuacji finansowej. W obu tych przypadkach w II kwartale 2011 nie zaobserwowano zmian, w III kwartale odnotowano umiarkowane spadki, a w IV kwartale zarejestrowano minimalny wzrost w przypadku sytuacji finansowej oraz wyraźny w przypadku sprzedaży. W I i II kwartale 2012 odnotowano minimalne spadki tych wskaźników, zaś na III kwartał przedsiębiorcy przewidują ich umiarkowany wzrost. W podobny sposób kształtował się popyt na oferowane przez przedsiębiorstwa usługi, z tą jedynie różnicą, że w IV kwartale 2011 badane przedsiębiorstwa nie zaobserwowały zmian w kształtowaniu się tegoż zjawiska. Zatrudnienie natomiast kształtuje się niezmiennie na stabilnym poziomie (brak zmian koniunktury). Prognoza na kolejny kwartał 2012 nie wskazuje na jego zmiany. Dość szybkie przemiany koniunktury zaobserwować można na przykładzie cen, które do III kwartału rosły, w IV kwartale minimalnie spadły, w I i II kwartale 2012 utrzymały się na stabilnym poziomie. Przedsiębiorcy nie przewidują też ich zmian w kolejnym kwartale 2012.

Wykres 3. Porównanie wskaźników koniunktury dla II, III, IV kwartału 2011, I i II kwartału 2012 oraz prognozy na III kwartał 2012

WYDAWCA:
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
UL. BASZTOWA 22, 31-156 KRAKÓW

ADRES DO KORESPONDENCJI;
UL. RACŁAWICKA 56, 30-017 KRAKÓW
www.gospodarka.obserwatoria.malopolska.pl

PUBLIKACJA DYSTRYBUOWANA NIEODPŁATNIE

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego